

13та Международна конференция на пасивните сгради

Франкфурт на Майн 17-19 април, 2009 г.

През януари 2006 г., известният немски седмичник „Die Zeit“ публикува статия за пасивна къща, в която пише: „Германия е замръзнала, но семейство Финдорф се чувства уютно на топло. Топлината от телата им пази тяхната пасивна къща топла. И ако ги посетите вероятно ще се зачудите защо не всички къщи се строят по този начин?“ [Die Zeit 2006]

Мястото на провеждане на традиционната конференция не е случайно. От една страна това е близо до гр. Дармщад, където се намира седалището на Passivhaus Institut, от друга страна Франкфурт е лидер в строителството на пасивни сгради в Германия. Там пасивният стандарт е задължителен на територията на общината, както за новото строителство, така и при реконструкцията на съществуващите сгради. Доскоро Франкфурт беше първенец в Европа в изграждането на такива, но наскоро Австрия и по-специално областта Форалберг стана лидер в мащаба на пасивното строителство.

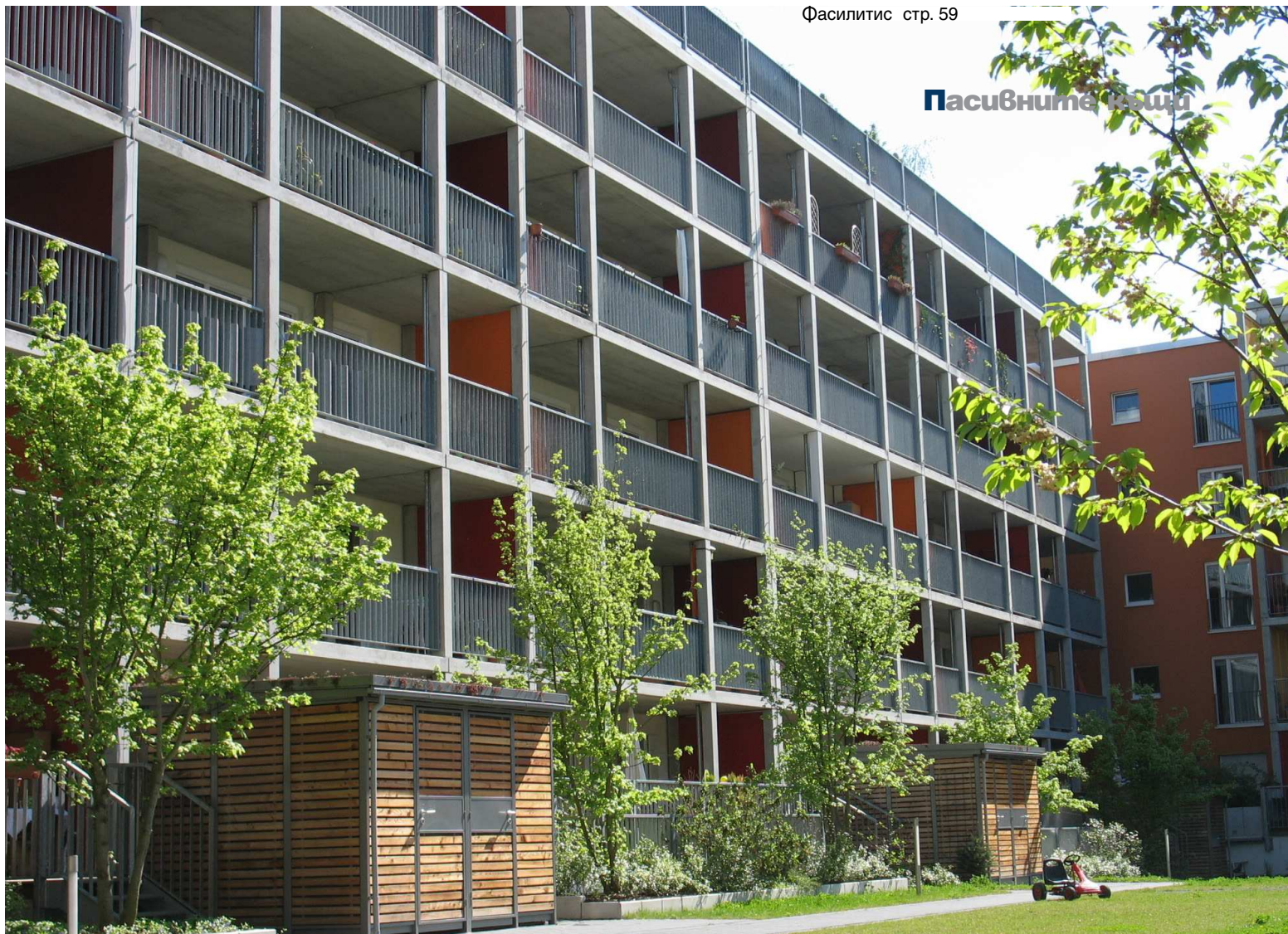
Презентации на конференцията се провеждаха успоредно в четири зали, с над 1000 регистрирани участника, предимно от страните на Европейския съюз. Организаторите на конференцията тази година отделиха специално внимание на разнообразните случаи на приложение на стандарта. До скоро сред успешните реализации доминираха жилищните, в много по-малка степен офис сградите. Тази година акцентът бе поставен върху обществените и спортните сгради: училища и детски градини, фитнес центрове и гимнастически зали. Голям пробив е и реализираният плувен басейн. Това един от случаите на възможно най-енергоемка по същността си сграда. До скоро се считаше, че не е възможно плувен комплекс да покрие пасивния стандарт, но

очевидно за стандарта няма ограничения.

Архитектите от ателие POS представиха уникална реализация на пасивна офис сграда във Виена - ENERGYbase. При нея са приложени огромно многообразие от мерки за комфорт и енергийна ефективност. Авторите на проекта са разчупили стандартната матрица на проектиране на пасивна сграда и са довели до съвършенство възможностите свързани с чисто архитектурните мерки в изграждането на формата и структурата на външната обвивка. В допълнение сградата използва термопомпа с топлообменници земя-вода. По този начин през лятото сградата се охлажда без нуждата от използване на климатична машина. Допълнително разполага със слънчеви колектори с инсталирана площ 280 м², както и 400 м² фотоволтаични панели. Уникални са иновативните решения за схемата на въздухообмен, включваща зелени градини в интериора. Те са активен фактор в поддържането на влажността на въздуха.

Успоредно с презентациите, в Конгресния център бе организирано изложение на производителите на специализирани сертифицирани системи и компоненти за нуждите на пасивното строителство. В изложението участваха многобройни производители на вентилационна техника, на специални прозорци и окачени фасади, на изолационни материали и фасадни системи. С развитието на пасивното строителство, конкуренцията става все по-ожесточена. Новост в изложението тази година бяха сертифицираните плъзгащи дървени прозоречни системи, както и тройни стъклопакети с все по-високи стойности на топлопреминаване U, успоредно със соларен фактор G над 60%. Интересни бяха производителите на конопена вата и целулозна топлоизолация

Презентации на конференцията се провеждаха успоредно в четири зали, с над 1000 регистрирани участника, предимно от страните на Европейския съюз

Софиенхоф - най-големия пасивен жилищен комплекс в Германия

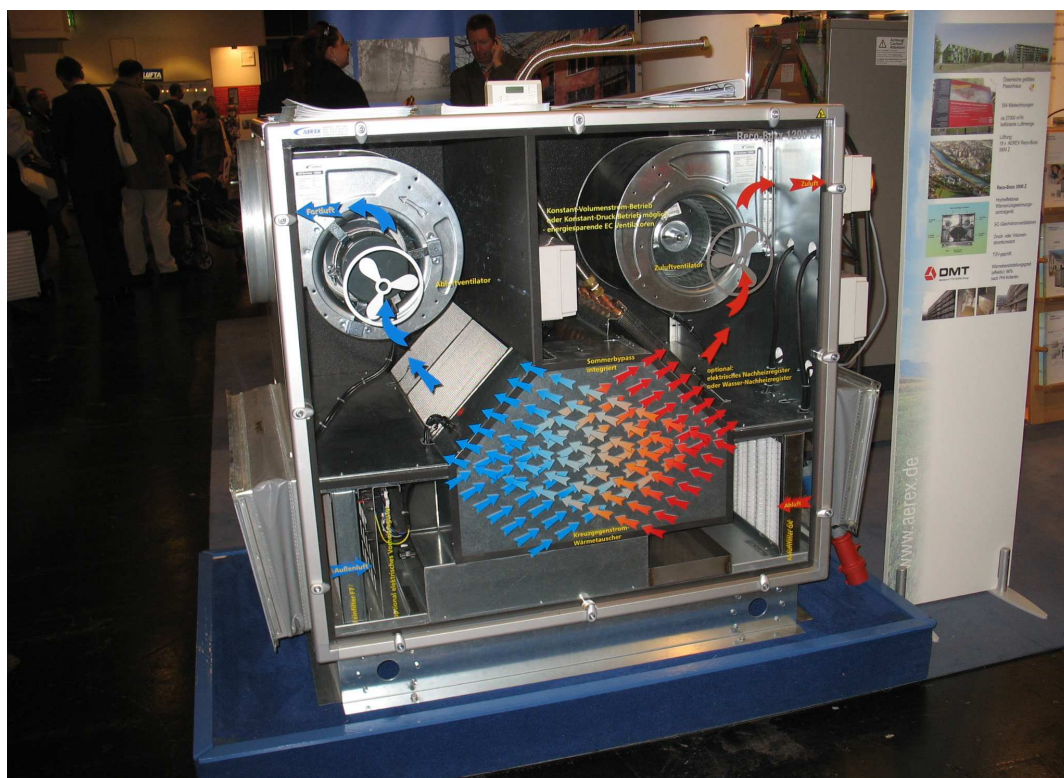
с качества, конкурентни на досегашните лидери при изоациите. Развитие има и при производството на вакуумно изолационните панели (VIP).

До преди няколко години производителите на специализирана вентилационна техника за пасивни сгради в Европа бяха по-малко от пет, сега те са над двадесет. Утвърдените дотроршни лидери във всяка област на строителния бранш започват да осъзнават мащаба на разпространение на пасивното строителство и да пренастройват мисленето и разработките на новите си продукти в тази посока. Но въпреки бавното навлизане на производителите гиганти в този сегмент, лидерите в производството на специализираните системи и компоненти остават по-малки семейни компании, с млади и напредничави лидери и гъвкава фирмена структура.

Със свои щандове се представиха общините на Франкфурт и Форалберг, Австрия. За тях развитието на пасивното строителство е не само въпрос на престиж, но преди всичко на реални ползи, най-вече финансови, а също така социални и екологични. Община Франкфурт представи реално построени общински пасивни сгради - училища

и детски градини. Демонстрирана бе икономическата им обосновка и проучвания на сравнения с нискоенергийни сгради или такива спазващи минималните изисквания на настоящите норми в Германия за енергийна ефективност по стандарта EnEv 2007. Резултатите от тези сравнения недвусмислено сочат, че целенасоченото и оптимизирано проектиране може да сведе до нула оскъпяването на строителството на пасивната сграда в сравнение с конвенционалната. Беше показана интересна съпоставка между реконструкция на две напълно идентични стари жилищни сгради, едната реновирана по нискоенергиен, а другата по пасивния стандарт. Изненадващо за всички, разходите по реконструкцията на нискоенергийната са се оказали по-големи. За сметка на това, комфортът, който предлага пасивната, е несравнимо по-висок. Измерените в последствие стойности на енергийното потребление, на относителната влажност на въздуха, на концентрацията на CO₂ показват категорично винаги по-благоприятни стойности в полза на пасивната сграда. Изводът категорично е, че в сравнение с пасивните, строителството на

13та Международна...

Изложение на производителите на сертифицирани компоненти

нискоенергийни сгради почти винаги е неизгодно и неоправдано. Да строиш нискоенергийни, а не пасивни сгради е единствено признак на несигурност в собствените умения и професионализъм според общото мнение на участниците в конференцията.

Очакванията за развитие на нормите за енергийна ефективност (EnEV 2012) са за параметри, все по-близки до пасивния стандарт и изравняване с него до 2020 г. За всички инвеститори това е достатъчен стимул да демонстрират своята далновидност и да направят по-смел скок в развитието си, също така и да отговорят на изискванията на пазара, които е все по-взискателен и моментално оценява по-високата енергийната ефективност, успоредно с по-високия комфорт. Интересен факт е, че в момента община Франкфурт изисква от инвеститорите да обосноват причината, в случаите когато бъдещата сграда не може да бъде пасивна.

Факт е обаче, че дори в Австрия и Германия тази иновативна концепция среща много неразбиране, консервативност и инерция в мисленето от миналото. Пионерите в пасивното

строителство в тези страни признават, че биха могли вече да бъдат много по-напред в развитието си.

Тук възниква въпросът как един българин посетил изложението оценява развитието в собствената си страна? Като член на ЕС би трябвало да предприемаме осезаеми мерки за развитие на енергийната си ефективност и прилагането на най-взискателните стандарти в тази посока. И въпреки че сме на първите места по прехосване на енергия и ресурси, у нас се дискутират единствено проблемите на енергийните доставки и цените на енергийните носители, включително и строителството на втора атомна електроцентрала. Предвид огромния потенциал за развитие на енергийна ни ефективност, сме все още глухи за добрите идеи. Все още се питаме дали си струва, време ли е, можем ли, дори дали пасивните сгради не вредят на хората. Може би, както и с всичко останало у нас, тази тема ще стане актуална, в момента, в който реално започнем да плащаме прескъпо за въглеродните си емисии (от 50 до 100 EUR/t CO₂).

арх. Георги НИКОЛОВ
„Студио АРХЕ“ ЕООД

Утвърдените го-
скорошни лидери
във всяка област
на строителния
бранш започват да
осъзнават мащаба
на разпростране-
ние на пасивното
строителство